

POSTANOWIENIE

Dnia 6 kwietnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Janusz Niczyporuk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Leszek Bosek

SSN Mirosław Sadowski

w sprawie z odwołania A. E. O.-S.

od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr [...] z 1 grudnia 2021 r.
w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na
stanowisku sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w W., ogłoszonym w
Monitorze Polskim z 2021 r., poz. 312,
z udziałem P. J. J.

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 6 kwietnia 2022 r.,

umarza postępowanie.

UZASADNIENIE

Krajowa Rada Sądownictwa (dalej: KRS lub Rada) 1 grudnia 2021 r. podjęła
uchwałę nr [...] w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia
urzędu na stanowisku sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w W.,
ogłoszonym w Monitorze Polskim z 2021 r., poz. 312.

W uchwale wskazano, że na podstawie dyspozycji art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy
z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (t.j. Dz.U. 2021, poz. 269
ze zm.; dalej: ustawa o KRS), KRS przedstawi Prezydentowi RP wniosek
o powołanie P. J. J. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu okręgowego
w Sądzie Okręgowym w W. (ust. 1 uchwały) oraz nie przedstawi do pełnienia tego
urzędu A. E. O.-S. (dalej również: Skarżąca).

Zespół Krajowej Rady Sądownictwa (dalej: Zespół) podczas posiedzenia 29 listopada 2021 r., po zapoznaniu się ze zgromadzonymi w sprawie materiałami i ich przeanalizowaniu, omówił szczegółowo kandydatów, odbył naradę i uznał, że materiały są wystarczające do zajęcia stanowiska w sprawie. Podczas głosowania członkowie Zespołu na P. J. J. oddali 2 głosy „za”, nie oddając głosów „przeciw”, przy 1 głosie „wstrzymującym się”. Natomiast na A. E. O.-S. oddano 1 głos „za”, nie oddając głosów „przeciw”, przy 2 głosach „wstrzymujących się”.

W wyniku powyższego Zespół przyjął stanowisko o rekomendowaniu Radzie na jedno wolne stanowisko sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w W. P. J. J. W ocenie Zespołu wniosek taki był w pełni uzasadniony treścią załączonych ocen kwalifikacji, informacjami dotyczącymi posiadanego doświadczenia zawodowego, w tym doświadczenia w stosowaniu przepisów prawa, opiniami służbowymi, a także opinią Kolegium Sądu Okręgowego w W.

W uzasadnieniu stanowiska Zespół wskazał, że za rekomendowaniem kandydatury P. J. J. przemawiają w szczególności: dotychczasowe doświadczenie orzecznicze, doświadczenie uzyskane w pracy w różnych departamentach Ministerstwa Sprawiedliwości, wszechstronna działalność zawodowa, działalność publicystyczna i dydaktyczna oraz wnioski płynące z pozytywnej oceny pracy i kwalifikacji merytorycznych, sporządzonej przez sędziego opiniującego A.G.

Podjmując niniejszą uchwałę, Rada wzięła pod uwagę, że kandydaci spełniają wymagania ustawowe, określone w art. 63 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. 2020, poz. 2072 z późn. zm.; dalej: p.u.s.p.). Dokonując oceny kandydatów, Rada kierowała się także kryteriami, wymienionymi w art. 35 ust. 2 ustawy o KRS, w tym: ocenami kwalifikacyjnymi, doświadczeniem zawodowym kandydatów, opiniami przełożonych, a także uzyskanym poparciem środowiska sędziowskiego.

Po wszechstronnym rozważeniu całokształtu okoliczności sprawy, dzieląc stanowisko Zespołu KRS uznała, że Prezydentowi RP zostanie przedstawiony wniosek o powołanie P. J. J. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w W..

Odnosząc się do kandydatury A. E. O.-S., Rada wskazała, urodziła się ona [...]1976 r. w W.. W 2000 r. ukończyła wyższe studia prawnicze na Uniwersytecie

[...] w T. z oceną bardzo dobrą, uzyskując tytuł magistra. Po odbyciu aplikacji sądowej w okręgu Sądu Okręgowego w W. (w 2003 r.) złożyła egzamin sędziowski z łącznym wynikiem dobrym. Od 16 kwietnia 2004 r. do 31 maja 2006 r. była zatrudniona na stanowisku asystenta sędziego w Sądzie Rejonowym w W., a od 1 czerwca 2006 r. do 15 lipca 2007 r. na stanowisku referendarza sądowego. Postanowieniem Prezydenta RP z dnia 16 lipca 2007 r. została powołana do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Rejonowego w W.. Do 31 grudnia 2009 r. orzekała w VIII i IX Wydziale Karnym Grodzkim rozpoznając 1/2 wpływu wszystkich spraw w każdym z Wydziałów. Od 1 stycznia 2010 r. orzekała w I Wydziale Cywilnym, a od 22 października 2018 r. w V Wydziale Gospodarczym. Z dniem 15 lutego 2021 r. została delegowana przez Ministra Sprawiedliwości do pełnienia obowiązków sędziego w Sądzie Okręgowym w W..

Ocenę kwalifikacji Skarżącej sporządził sędzia wizytator ds. cywilnych, wieczystoksięgowych i egzekucyjnych Sądu Okręgowego w W.- M. N., który stwierdził, że przeprowadzona ocena kwalifikacji pozwala na wyrażenie zdecydowanie pozytywnej opinii o kandydatce. W ocenie sędziego wizytatora Skarżąca posiada bardzo dużą wiedzę prawniczą, zna orzecznictwo oraz zapatrywania doktryny, co umiejętnie wykorzystuje w rozpoznawanych sprawach. Przekłada się to na uzyskiwane wyniki w zakresie stabilności orzecznictwa (65% oddalonych apelacji). Merytoryczny poziom sporządzanych uzasadnień jest bardzo wysoki, a ich terminowość wzorowa. Bardzo korzystne wrażenie sprawia liczba załatwionych spraw i co za tym idzie stopień opanowania wpływu. W żadnej z prowadzonych przez Skarżącą spraw nie stwierdzono przewlekłości postępowania. Reasumując, swoją dotychczasową pracę udowodniła, że w pełni zasługuje na powołanie na stanowisko sędziego sądu okręgowego oraz daje rękojmię właściwego sprawowania tego urzędu.

Końcowo Rada wyjaśniła jeszcze, że Skarżąca posiada odpowiednie kwalifikacje zawodowe, uprawniające do ubiegania się o urząd sędziego sądu okręgowego, jednak w niniejszej procedurze konkursowej nie spełnia wszystkich kryteriów wyboru w stopniu uzasadniającym przedstawienie jej kandydatury Prezydentowi RP.

Rada wskazała następnie, że przy podejmowaniu decyzji kierowała się ocenami kwalifikacji oraz doświadczeniem zawodowym kandydatów. W jej ocenie P. J. J. posiada przygotowanie teoretyczne i praktyczne do objęcia stanowiska sędziego sądu okręgowego. Wykazuje rozległą wiedzę w zakresie prawa cywilnego, konstytucyjnego, rodzinnego i opiekuńczego oraz międzynarodowego. Dysponuje wszechstronnym i bogatym doświadczeniem zawodowym, popartym wiedzą prawniczą i zdolnościami organizacyjnymi oraz innymi atrybutami przydatnymi do wykonywania służby sędziowskiej (odporność na wpływy innych podmiotów, poszanowanie dla niezależności i niezawisłości, terminowość, pracowitość, oddanie służbie). Dokonując oceny kandydata, Rada nie podzieliła wniosków, zawartych opinii sędziego wizytatora ds. rodzinnych i nieletnich Sądu Okręgowego w W.- K. M.. Rada wyjaśniła, że nieuwzględnienie wynikało z obiektywnego braku szerokiego materiału porównawczego oraz czasu jaki upłynął od ostatnio wydanego orzeczenia.

W świetle powyższego KRS zaznaczyła, że Skarżąca jest dobrą kandydatką, która posiada pozytywną ocenę pracy i kwalifikacji, jednakże nie posiada tak wszechstronnego doświadczenia jak P. J. J.. W ocenie Rady, Skarżąca co prawda uzyskała wyższe poparcie Kolegium Sądu Okręgowego w W., jednakże w tym postępowaniu konkursowym kryterium poparcia środowiska sędziowskiego nie czyniło jej kandydatury lepszej. Skarżąca od początku swojej pracy zawodowej jest zatrudniona w strukturach sądownictwa (obecnie orzeka także w ramach delegacji w Sądzie O. w W.), lecz P. J. J. posiada szersze doświadczenie orzecznicze (z zakresu spraw rozpoznawanych w pionie karnym, cywilnym oraz rodzinnym i nieletnich, gdzie pełnił funkcję Przewodniczącego Wydziału). P. J. J. jest nadto doktorem nauk prawnych, prowadzi działalność publicystyczną i dydaktyczną, pełnił urząd Rzecznika [...], a następnie czynności w kilku departamentach Ministerstwa [...], przy czym od ponad pięciu lat zajmuje stanowisko Naczelnika Wydziału ds. [...] Dorobek zawodowy i naukowy, a także duże doświadczenie życiowe, sprawiły w ocenie Rady, że w niniejszej procedurze konkursowej jest on najlepszym kandydatem do objęcia stanowiska sędziego Sądu Okręgowego w W..

W ocenie Rady, powyższe okoliczności zadecydowały o uznaniu P. J. J. za kandydata spełniającego kryteria wyboru w stopniu uzasadniającym przedstawienie Prezydentowi RP do powołania. Krajowa Rada Sądownictwa uwzględniła także opinię Kolegium Sądu Okręgowego w W. wyjaśniając, że uzyskał on wprawdzie niższe poparcie niż Skarżąca, która nie posiada jednak tak wszechstronnego i wyróżniającego doświadczenia zawodowego i naukowego jak P. J. J.. Rada dostrzegła bowiem, że P. J. J. posiada wysokie kwalifikacje merytoryczne oraz doświadczenie zawodowe, a także wszechstronną wiedzę prawniczą, którą umiejętnie wykorzystuje w praktyce zawodowej, dając rękojmię należytego wykonywania obowiązków orzeczniczych na stanowisku sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w W..

Końcowo Rada wyjaśniła, że o przedstawieniu Prezydentowi RP kandydatury P. J. J. zadecydował całokształt okoliczności sprawy, a w szczególności wieloletnie i zróżnicowane doświadczenie zawodowe, zdobyte podczas wykonywania obowiązków sędziego sądu rejonowego, Rzecznika [...], wieloletniego pełnienia czynności administracyjnych w Ministerstwie [...], praca naukowa, dydaktyczna i publicystyczna oraz wnioski płynące z bardzo pozytywnej oceny jego pracy, kwalifikacji zawodowych oraz sporządzonej opinii przez sędziego wizytatora A. G.. W ocenie Rady P. J. J. jest kandydatem o wszechstronnym doświadczeniu i kwalifikacjach, co czyni jego kandydaturę najlepszą w zaskarżonym konkursie

Pismem z 17 stycznia 2022 r., działając na podstawie art. 44 ust. 1-3 ustawy o KRS A. E. O.-S. zaskarżyła uchwałę Krajowej Rady Sądownictwa nr [...] z 1 grudnia 2021 r. w całości zarzucając jej sprzeczność z prawem, polegającą na:

1. naruszeniu art. 60 oraz art. 32 ust. 1 Konstytucji RP, poprzez niezastosowanie przy ocenie kandydatów na stanowisko sędziego Sądu Okręgowego reguł i kryteriów awansu, które odpowiadałyby zasadom dostępu do służby publicznej na jednakowych zasadach, równego traktowania przez władze publiczne oraz zasad demokratycznego państwa prawa, w wyniku czego kandydatura Skarżącej nie została przedstawiona

Prezydentowi RP do powołania do pełnienia urzędu na stanowisko sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w W.;

2. naruszeniu art. 33 ust. 1 ustawy o KRS, poprzez brak wszechstronnego rozważenia sprawy oraz sprzeczności w umotywowaniu zaskarżonej uchwały, a w rezultacie jej podjęcie z pominięciem faktu, że Skarżąca nie tylko spełnia wszystkie wymogi, ale posiada dłuższy staż orzeczniczy niż kontrkandydat. Dodatkowo legitymuje się co najmniej takim samym doświadczeniem życiowym, uzyskała większe poparcie Kolegium Sądu Okręgowego w W., lepszy wynik z dyplomu ukończenia studiów prawniczych i z egzaminu sędziowskiego, pozytywną ocenę sędziego wizytatora ds. cywilnych, wieczystoksięgowych i egzekucyjnych Sądu Okręgowego w W. – M. N.. W ocenie Skarżącej Sędzia opiniujący kompleksowo ocenił jej pracę orzecniczą stwierdzając, że w pełni zasługuje na powołanie na stanowisko sędziego sądu okręgowego oraz daje rękojmię właściwego sprawowania urzędu ponieważ wynika to z następujących okoliczności: orzekała w różnych wydziałach (od czasu powołania jej na stanowisko asesora sądowego - 17 maja 2007 r.); wielokrotnie orzekała w ramach jednodniowych delegacji w Sądzie Okręgowym w W. w Wydziale Cywilnym, wyniki jej pracy w zakresie stabilności orzecznictwa są bardzo dobre; merytoryczny poziom sporządzanych uzasadnień jest bardzo wysoki; terminowość wzorowa; orzeka w ramach delegacji w Sądzie Okręgowym w W.. W ocenie Skarżącej legitymuje się ona znacznie bogatszym i ugruntowanym doświadczeniem orzecznictwem i zawodowym niż kandydat przedstawiony, który poza działalnością polityczną i urzędniczą nie legitymuje się żadnym doświadczeniem orzecznictwem, a ponadto rozpoznawał on sprawy mało skomplikowane w sensie prawnym i faktycznym, które zazwyczaj kończyły się w pierwszym terminie, a wyniki jego stabilności w 2008 r. były poniżej średnich wydziału i okręgu, natomiast krótki okres jego pracy orzecniczej nie pozwolił na wydanie przez sędziego wizytatora ds. rodzinnych i nieletnich Sądu Okręgowego w W. K. M. pozytywnej oceny o kandydacie;

3. naruszeniu art. 42 ust. 1 ustawy o KRS, poprzez podjęcie uchwały bez uzasadnienia prawnego i faktycznego, sprzeczności uzasadnienia z ustaleniami w zakresie braku doświadczenia orzeczniczego z jednoczesnym wzięciem pod uwagę wieloletniego doświadczenia orzeczniczego (s. 5 uzasadnienia uchwały), skupienie się jedynie na doświadczeniu życiowym P. J. J., bez wnikliwego rozpatrzenia całokształtu jego kandydatury na stanowisko sędziego sądu okręgowego, nie zaś na stanowisko w partii politycznej, organizacji rządowej czy pozarządowej;

4. naruszenie art. 35 ust. 2 ustawy o KRS, poprzez niezastosowanie rzetelnych kryteriów oceny obu kandydatów wymienionych w tym przepisie, w tym ocenę kwalifikacji, doświadczenia zawodowego, opinii przełożonych, poparcia środowiska sędziowskiego;

5. naruszenie art. 44 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy o KRS z powodu sprzeczności uchwały z prawem.

Na podstawie tak sformułowanych zarzutów A. E. O.-S. działając na podstawie art. 44 ust. 3 w zw. z art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c. wniosła o uchylenie uchwały i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania KRS.

W uzasadnieniu odwołania Skarżąca przedstawiła argumenty popierające podniesione zarzuty.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Możliwość wniesienia przez uczestnika postępowania odwołania do Sądu Najwyższego od uchwały KRS przewiduje art. 44 ust. 1 ustawy o KRS. Zgodnie z art. 44 ust. 3 ustawy o KRS, postępowanie przed Sądem Najwyższym w sprawie z takiego odwołania powinno się toczyć według przepisów Kodeksu postępowania cywilnego o skardze kasacyjnej (z wyłączeniem art. 87¹ k.p.c. przewidującego tzw. przymus adwokacko-radcowski). Utrwalony jest pogląd, że wymienione przepisy należy w tym przypadku stosować odpowiednio (wyrok Sądu Najwyższego z 27 września 2019 r., I NO 78/19).

Wobec cofnięcia przez Skarżącą 4 marca 2022 r. swojej kandydatury na wolne stanowisko sędziowskie w Sądzie Okręgowym w W., które obwieszczeniem

Ministra Sprawiedliwości z 24 marca 2021 r. zostało zamieszczone w Monitorze Polskim z 2021 r., poz. 312, Krajowa Rada Sądownictwa 14 lutego 2022 r. podjęła uchwałę nr [...] o umorzeniu postępowania w sprawie ze zgłoszenia kandydatury Skarżącej na wolne stanowisko sędziowskie.

W związku z tym postępowanie w niniejszej sprawie podlega umorzeniu na podstawie art. 391 § 2 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c. i w zw. z art. 44 ust. 3 ustawy o KRS.

a.s.